

Nō corp⁹ s; maculat⁹ eē odisse debem⁹? et arguere vt imacula
tū reddam⁹. Hec ē illa tunica quā frēs ioseph maculat⁹ sāguī
ne miserūt ad iacob. Gen. xxxvij. f. Tulest autē tunica ep⁹ et in
sanguinē hedi quē occiderāt tinxerūt. Per sāguinē petri abo/
minabile et fetidū deo p̄i. S; q; h; facere nō possum⁹ nisi dei
grā auxiliante: p̄p̄ b

Ei autē q; potēs est vos cōser/
uare sine pctō: et cōstituere an/
te cōspēctū gl̄ie sue immaculā/
tos in exultatione: in adhiēti/
ōnī n̄rī iesu christi: soli deo sal/
uatori nostro p̄ iesum christū
dñm nostrum: glōria: magni/
ficētia: imp̄riū et potēstas an/
tē omnia sēcula: et nūc et in
ōmnia sēcula sēculorū. Amē.

Ei autē q; potēs est vos cōser/
uare sine pctō: et cōstituere an/
te cōspēctū gl̄ie sue immaculā/
tos in exultatione: in adhiēti/
ōnī n̄rī iesu christi: soli deo sal/
uatori nostro p̄ iesum christū
dñm nostrum: glōria: magni/
ficētia: imp̄riū et potēstas an/
tē omnia sēcula: et nūc et in
ōmnia sēcula sēculorū. Amē.

Explicit eplā bñ Jude ap̄lī

Et cōstituere: in
futuro in aīa simul et corpe statuere: sicut imortales. c. **A**n/
te cōspēctū glōrie sue: qñ. f. glōriā ep⁹ videbim⁹ et cōspici
emus. h. Corinth. iij. d. Nos vero oēs reuelata facie glōriā
dñi speculāres: in eandē imaginē trāformamur a claritate in
claritatem tāq; a dñi spū. Conseruare: dico: d. **I**mmacu/
lato: ab omni macula: nō corpis tñ sed mētis. Beati enim
imaculati in viā rē. Et cōstituere: e. **I**n exultatiōe: quan/
do veniētes veniēt cū exultatiōe: dicētes illō Lant. j. a. Exul/
tabim⁹ et letabimur i te. f. **I**n aduētū dñi n̄rī iesu chri/
sti. i. in die iudicij: vbi dñs cū maiestate magna veniet et virtu/
te: Matth. xxij. c. Uñ et necessariū erit bonos ibi stabiliri: et
p̄solidari: ei in quā. g. **S**oli deo. j. **T**imoth. i. d. Regi sēcu/
lorū: imortali: inuisibili: soli deo. Et h. **S**alutori n̄ro: fili/
um suū mittēdo. Esa. xliij. b. Ego sum dñs: et nō est absq; me
saluator. i. **P**er iesum christū: per quē omnia op̄a pater
vt arifex p̄ sua sapientiā. j. Corinth. j. d. Dei virtus et dei sa/
pientiā. k. **G**loria. Ipsi in quā est gl̄ia in se. l. **M**agni/
ficētia: in op̄atione. m. **I**mp̄riū: in regimine oīm: vt om/
nis volūtas ei⁹ fiat. Esa. xlv. d. Vbi curuabit omne genu.
n. **P**otēstas: cui nihil resistit: Dan. vij. d. Potēstas ei⁹
potēstas eterna q̄ non auferet. Esa. xlv. d. Cōfundent omēs
qui repugnant ei. o. **A**nte omnia sēcula. i. ante mun/
di cōstitutionē. p. **E**t nūc. i. toto mūdi hui⁹ tpe. q. **E**t i/
oia sēcula sēculorū: quē futura sūt post mūdi finē: in eter/
nitate. q. d. glōriosus est de⁹ ab eterno vsq; in eternum. Unde
Apocal. iij. c. Qui erat et q̄ est: et qui venturus est. q. d. si glo/
riam purē et defecatē conscientie habetis: si magnifica op̄a
facitis: si motib⁹ carnis vel demonib⁹ imp̄ariis: si vitij⁹ poten/
ter resistitis: vel flagella potenter sustinetis: totū deo attribui/
te: a quo totū accepistis: gratias agētes: vt iā nūc vitā eternā
inchoetis: in qua sine fine laudabimur deū: cū ipso regnātes
in sēcula sēculorū. r. **A**men. Cōfirmatio est oīm p̄dictorū:
q. d. nihil cader vel deficiet ab eis q̄ p̄dicimus. Amen em̄ di/
cit ab a: qd est sine et mene qd est defectus: et in illa celesti pa/
tria nullus erit deficiens: nullus fatigatus: nullus dormitās:
nullus tardus: Esa. v. g. Nō est deficiens neq; laborās in eo:
nō dormitabit neq; dormiet: neq; soluet cingulū renū ei⁹: S;
erit ibi omniū bonorū abundātia: Prouerb. j. d. Et abundā/
tia p̄fruct: terrore malorū sublato: Esa. xxxij. d. Et erit opus
iustis pax: et cult⁹ iusticiē silentiū: et securitas vsq; in sempiter/
num: et sedebit populus me⁹ in plenitudine pacis: in taberna/
culis fiduciē: in requie opulenta.

**Explicit postilla dñi hugonis Cardinalis
super Epistolā canonicā Jude.**

**Reuerendissimi in christo patris et dñi domini
hugonis rē. Cardinalis: in postillā super apo/
calypsim. Prologus.**

Ser pinguis panis ei⁹: et p̄bebit deliti/
as regib⁹. Gen. xlix. c. Per hoc bñ significat
beat⁹ iohānes. Aliter em̄ interpretat⁹ attrit⁹: siue ob/
uitij⁹: siue beatitudo: Et hec tria beato iohanni
cōueniūt: sicut ei⁹ tria op̄a. Attrit⁹ em̄ fuit in vo/
cātrina euāgelij: p qd multi ingrediunt⁹ in domū dñi in aulā. f.
paradisi. Uñ ipse p̄ ceteris euāgelistis docet christū esse viā
Joh. xliij. a. Et ostiū: Joh. x. b. describit. Et attrit⁹ viā ē igre/
diēdi in domū: ipse solus p̄ ceteris dñm iesum christum sic lo/
quentē ostēdit: Joh. x. b. Per me: sicut p̄ attrit⁹: viā et ostiū
si quis introierit saluabit⁹: ingreditur et egredit⁹: et pascua in/
ueniet. Itē alia interpretatio ei⁹ bñ cōpetit. Plen⁹ em̄ fuit spūa/
lib⁹ diuitijs: et maxie charitate: sine q̄ virtutes ceterę sūt qñ
carbōnes extincti. Et h; patet plane et lucide i oib⁹ suis eph̄is:
vbi qñ p̄ totū agit de charitate. Et hñ cōpetit ei⁹ quē p̄be/
bit amoris dilexit dñs iesus christ⁹: Qui etiā familiar⁹ inter
ceteros magi dilect⁹ et adhefit. Hec em̄ ē dilectus: quē dilige/
bat iesus: Joh. vlt. f. Itē tertia interpretatio cōuenit ei⁹ scdm̄ b
op⁹ qd p̄ manib⁹ habem⁹: vbi ei⁹ beatitudo aliquāti⁹ p̄ ino/
tuit: p hoc q̄ celestia secreta rimatus: futurū statū ecclesię et p̄
uidit vt p̄pheta: et vt ap̄lus p̄dicauit. Unde de eo cāt eccle/
sia: Beatus ap̄lus cui reuelata sunt secreta celestia. De hoc
Aliter dicit⁹ Deut. xxxij. d. Hñ dicit⁹ i filiis aser: sit placēs fra/
tribus suis: et tingat in oleo pedē suū: ferrū et s; calciamētum
ei⁹: sicut dies iuuentutis tuę sic et senect⁹ tua. Hec fuit benedi/
ctus in filijs: qz inter ap̄los familiar⁹ a dño dilectus est. Un/
de et virgini: virgo mater dñi fuit cōmēdata: Joh. x. e. Uñ
vidisset iesus matrē et discipulū stantē quē diligebat: dixit ma/
tri sue: mulier: ecce fili⁹ tuus: deinde discipulo: ecce mater tua.
Et qz sic dilectus: ideo etiā placens fratrib⁹ apostolis. f. et ceteris
oib⁹. Ad paruit per hoc q̄ occurrit beato iohanni de
exilio reuertenti: omnis p̄plus virozū ac mulierū clamantū et
dicentū: benedict⁹ q̄ venit in noīe dñi. Et qd mirum si gaude/
bāt in ei⁹ reditu: cū ipse arderet tot⁹ i eoz p̄fectu: Uñ i terra.
Canonica sua dicit⁹: Maiorē autē horū nō habeo gratiā: q̄ vt
audiā filios meos charissimos in veritate ambulare: Et in h
etiā patet eius affectus: quia eos vocabat semp diminutiuo
noīe dicēs: Filii et p hoc etiā placebat eis. Et q̄ apostolis:
id est fratribus placuerit: pater p hoc q̄ ei post decessū oīm
aliorū apostolorū diutius viuenti in terra: apparuit dñs iesus
christus cū discipulis suis: et ait illi: Ceni dilecte mi ad me: tē
pus est vt epuleris in cōuiuio meo cū fratribus tuis. f. aposto/
lis iam in regno meo mecum receptis. Tingat in oleo pedem
suū: Hoc fuit qñ in feruentis olei dolium missus exiit ille/
sus ab olei feruore: solo tinctus liquore. Ferrū. i. patiētia in/
vincibilis: q̄ dura p̄secutorū corda superauit: Et s; i. fidei p̄/
fessio insuperabilis: qua h̄reticorum versutias et deceptiōes
et insidias deuicit et rerudit. Hec in quā fuerūt calciamētum
eius: Ut calciauit pedes in p̄paratione euāgelij pacis: Eph.
vj. c. Et vt sic pedē suū a nuditate p̄hiberet: scdm̄ p̄sillū: Die/
re. ij. e. Prohibe pedē tuū a nuditate: et cōsidēter calcare pos/
set sup serpentes et scorpiones: et sup omnē virtutē inimici: et
nihil eum noceret: sicut dixit sibi et alijs apostolis dominus:
Luc. x. c. Qui⁹ ergo: Aliter. i. beati iohannis: Panis pinguis
fuit. i. doctrina euāgelij: quē fuit eius vt scriptoris. Vel pa/
nis eius: vt scriptoris simul et auctoris doctrina. f. epistolā:
quē vtrq; panis dicit⁹: quia sustentat: reficit animam et confor/
tat. Itē pinguis: qz supenatās. Alit⁹ em̄ q̄ alij sancti de diu/
nitate insonuit: cum dixit: Verbum caro factum est: Joh. j. b.
Et idem p̄ alia verba in principio epistolā suarū dicens:
Quod fuit ab initio qd audiui⁹ qd vidi⁹ oculis nostris: qd
perspexim⁹ et manus nostrę cōtrectauerūt de verbo vitę rē.
Dicit etiam panis eius doctrina: ppter cōmunitatem. Sicut
em̄ panis cōmuniō: cibus est: sic euāgelium omnibus est p̄/
dicandum: et si non ab omnibus sit receptū: hoc est ppter suam
maliciā et defectū

malicia et defectum. Omnes enim tenent euangelium recipere: et non omnes tenent ad consilia: sed tamen omnes tenent venerari oia que ibi sunt scripta. In hoc libro prebet delicias regibus que bene regunt regnantes per temporalium subiectionem et abiectionem et sui macerationem. Et bene dicitur: Delicias: quia ille paucorum sunt: quia solummodo eorum qui sunt reges. Delitiae autem sunt revelationes beato iohanni factae: que solis spiritualibus apponuntur. Unde et pauci istum librum sciunt: quia pauci reges spirituales sunt. Pauci enim adherentes soli spiritui: carnem et ea que carnis sunt subiciunt. Spiritus autem est qui reuelat mysteria. i. Cor. xii. a. id est qui has delicias regibus administrat. Et. i. Cor. ii. d. Animalis autem homo non percipit ea que sunt spiritus dei. In hoc igitur quod dicitur: delicias: notatur utilitas huius libri in ipso nomine deliciarum. Item notatur difficultas in eo quod delitiae sunt paucorum. Unde Hieronymus in prologo biblie. viij. capitulo. Apocalypsis iohannis tot habet sacramenta quot verba. Parum dixi et pro merito voluminis laus omnis inferior est. In verbis singulis multiplices latent intelligentie. Unde inter ceteros sacre scripture obscurior est liber iste: Plene etiam quod propheta: quia eorum scriptura pro magna parte iam impletur sunt: Iustus vero quasi tota vel pars maxima futura est. Unde Esa. xli. b. Que prima fuerunt: ecce venerunt. i. dei et prophetarum iam impleta sunt christo adueniente: de quo cecinerunt. An. Barth. xi. b. Des enim prophetarum et lex usque ad iohannem. Noua quoque ego annuncio. i. futura: dicit iohannes euangelista: et tanto obscuriora quanto minus completa. Quis autem sit auctor iam patet: quia iohannes apostolus: non solum apostolus: immo et propheta. Multi autem in nouo testamento prophetarum fuerunt: sicut et in veteri. Unde Act. xii. a. Erant autem in ecclesia que est antiochia prophetarum et doctorum etc. Et Act. xxi. b. dicitur de philippo: quod habebat quattuor filias prophetantes. Et in eodem etiam legitur de agabo. Totus ergo liber iste prophetia est: consolans bonos et deterrens malos. Et sic etiam patet modus agendi: qui est quod modo consolatur bonos: modo deterret malos. Quis tamen fuerit auctor huius libri multi dubitauerunt. Quidam enim dixerunt hunc librum non esse iohannis apostoli: sed cherinti: ipsius scilicet. Unde Dionysius. Nonnulli ex predecessores nostris librum hunc a diuinis scripturis alienum esse iudicauerunt: omnia arguentes capitula huius libri. Unde dicunt: neque iohannis hunc esse librum neque reuelationem: quia hic ponit suum nomen et non in alijs. Neque apocalypsis est: quia plenus est obscuritatibus multis. Item dicitur: Iohannes opera scriptis viliis: hic nihil dignum est apostolica grauitate. Unde et dicunt quod cherintus qui erat aduersarius iohannis hunc librum fecit. Et hoc probat per illud quod dicitur. i. xx. c. Et regnauerunt cum christo mille annis. Fuit enim opinio cherinti quod regnum futurum esset terrenum: et per mille annos duraturum. Alij etiam dixerunt quod fuit iohannis: non apostoli: sed alterius sancti sic dicti: et hoc voluit probare dicentes: quod stilus eius non sapit stilum iohannis apostoli. Sed Dionysius diffiniens: dicit quod ceteri hunc librum esse inter diuinas scripturas reponendum: que etsi non intelligit: tamen venerat. Unde dicit: Non reprobo que non intelligo: sed tanto magis admiro: quanto non intelligo. Hoc est etiam contra illos: quia ipsum recipit et Hieronymus et ecclesia ut iohannis apostoli. Que etiam sit materia patet: quia tribulationes que veteri sunt ecclesie: que prius dicitur sunt delitiae: quia quicquid in presenti sustinet ecclesia pro christo: parum est comparatione future glorie quam expectat. Unde Lant. j. d. Fasciculus myrrhe dilectus meus mihi. Verum est in presenti vita. Et quare: Quia inter vbera mea commorabitur in futuro: que vbera erunt cognitio et dilectio. Materia enim sunt penes malorum: quas in eodem libro prouidet et predicat: et gaudia bonorum que in fine prophetat et describit.

Est etiam intentio monere ad patientiam. Finis inuitare ad gloriam. Titulus. Incipit liber apocalypsis iohannis apostoli. Sed si apocalypsis quod idem est quod reuelatio: quod obscurat: Sol. Iohanni quod oia reuelata sunt et manifestata: nobis vero occulta: nisi spiritus sanctus nobis voluerit ea reuelare. Rogandum est igitur: ut ipse nobis hec secreta reuelaret: quod aperit os muto: et linguas infantium facit disertas. Causa mouens ad scribendum fuit hereticorum nequitia: que ipso manente in exilio in ecclesijs quibus ipse preerat inoleuit. Si queris: cui parti philosophie supponatur male queris: quia non philosophie sed vite supponitur. Sed triplex est vita. Philargyrica que est eorum qui diligunt mundum. Et dicitur a philos quod est amor: et argentum. Item practica eorum scilicet qui in agro domini vel in vinea operantur: Praxis enim est operatio. Item contemplatiua: hec est eorum qui liberati ab omnibus exterioribus curis liberam mentem in sapientie spectacula figunt: et huic supponitur liber iste. Sic igitur patet: quod utilitas: quanta etiam difficultas: in quibus etiam duobus excitat attentio. Dis enim ars et scientia est de bono et difficili. Item quod auctor: quod iohannes. Item quod materia: quod ecclesia et eius tribulationes. Item quod intentio: quod monere nos ad patientiam. Spiritula enim prouisa minime ledunt. Item quod finis: quod glorie eterne acquisitio. Item quod causa mouens: quod hereticorum nequitia qui infra suam diocesim pululabat. Item cui vite supponitur: quod contemplatiue. Item hic notandum est quod de trinitate prouident tribulationes ecclesie futuras: nuntiavit christo homini: christus vero homo iohanni: iohannes septem ecclesijs alijs minoribus: quibus ipse preerat: cuius alijs metropolim ephesus: sic dicitur in prologo: non alijs maioribus que est tertia pars mundi.

Explicit prologus auctoris

Eiusdem reuerendissimi patris domini hugonis cardinalis prologi Silberti in apocalypsim sancti iohannis: Expolitio

Omnes qui pie volunt viuere etc. Huic igitur operi premit prologum Silbertus: qui hunc librum exposuit: ubi omnia prenotant: que solent in librorum initijs inquiri. Dicit ergo: Omnes qui pie volunt viuere etc. Diuiditur iste prologus in octo partes. In prima breuem fidelium admonitionem premit: ostendit quare tribulationes quas deus prouidebat futuras ecclesie reuelare voluit. In secunda rationem nominis assignat: quare scilicet liber iste dicitur apocalypsis: ibi: Reuelant autem tota trinitas etc. In tertia ostendit quare inter scripturas noui testamenti solus liber iste dicitur prophetia et sit: ibi: Ideo liber iste etc. In quarta que sit huius libri auctoritas: ostendit: ibi: Ad cuius confirmandam auctoritatem etc. In quinta cum multiplex sit visio: et hoc in visione iohannes viderit ostendit cuiusmodi fuit hec visio: ibi: Cum autem iohanni etc. In sexta ostendit ubi hec visio facta fuit ei: ibi: Elidit autem iohannes etc. In septima quare scripsit: ibi: Hac enim ad scribendum compellere causa etc. In octava et vltima ostendit breuiter ea que solent in principijs librorum inquiri. scilicet quibus scribitur: que materia: que intentio: quis modus tractandi et huiusmodi: ibi: Scribit autem iohannes etc. Dicit ergo. Omnes qui pie volunt viuere etc. dei scilicet cultum tenentes et primis subuenientes. Est enim per eas id quod religiositas: siue cultus dei: Que sic diffinit a tullio. Religio est que cuiusdam superioris nature quam diuinam vocant curam ceremoniarum offert: sic est cultus dei. Item Tullius. Pietas est affectus erga primum quo ei subuenit: vel saltem condoletur. b. In christo. Hoc est quod dicit pie: sicut ait apostolus. ii. Timoth. ii. c. persecutionem patietur. c. Iuxta illud. Eccl. ii. a. v. Fili accedes ad futurum dei: cui fuisse regnare est. An. Esa. xli. b. Pax est visus mihi seruus ad suscitandas etc. d. Et in iusticia. i. firmitate. posui: non moror per diuersa demonum reprimenda: f. Et timore dei: ut nihil quod faciendum sit negligas. Eccl. vii. c. Qui timet deum nihil negligit. Proverb. xxvii. c. Beatus homo qui se pauidus: quod vero metus est digne corruet in mala.

p 2 Et prepara animam

Sap. 10. d.

Eccl. 2. a. 2. Timoth. 3. c.